

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

Х а б ы а т
1931 сыл аятынын
ыйтан тахсар

№80 (5152)

1978 сыл. От ыйы 6 күнэ
чэппизэ

Сыаната
2 карчы

ССКП КИИН КОМИТЕТЫН ПЛЕНУМА

1978 сыл от ыйы 3—4 күннэригэр ССКП КИИН Комитетын учараттаах Пленума буолла. Пленум «ССРС тыатын хаһайыстыбатын салгыны сайыннарыы туһунан» ССКП НК Генеральнай секретара табаарыс Л. И. Брежнев дакылаатын истэн дүүүллэстэ.

ССКП НК Пленума ити боппуруоска туһааннаах уураабы биир санаанан ылымна.

Пленум ССКП НК чилиэнигэр кандидат Б. Н. Пастухову ССКП НК чилиэнигэр таһаарда.

ССТА.

Сүөһү итинитэ : ОПЫТ, ИС КЫН

ОГОРОН ТАҕААРЫНЫ, ҮҮННЭРЭН

ССКП НК от ыйынаагы Пленумугар огорбут дакылаахтар табаарыс Л. И. Брежнев сыр ахсын сүөһү уонна көтөр бары көрүннэрэ аһы-уолу биэрмилэрин таһаарыыны түргэниги өрө көтөҕүү, ол иһин сүөһү итинитин аһы-уолу үрдүк көдүүстээх салаага кубулуу, иһини салааһы интенсивнай ньымаларыгар иһини булгуччу наадалааһын тоһоҕолоон бэлэтээтэ. Бу күннэргэ сүөһүттэр хайдах үлэлини-хамсыы сылдьалларын туһунан ССТА корреспонденттара биллэрэллэр.

ОРЕНБУРГ. Красногвардейскай оройуон «Ленин кэриэстэр» колхозун массынанан ыһынча оператордара бу күннэргэ ыһах ахсыттан 24-түү иккүтү ытталлар. Мэччирэнт бастакы ыйыгар уобалас фермалара ааспыт сыл туһааннаах кэминээбэр 4,5 тнн. тоннаан элбэх үтүү государственва атыылаатылар.

УЛАН-УДЭ. «Еравинская» совхоз сүөһүттэрэ ыһах сүөһүнү мэччирэнтэ суукка ахсын кинилэринэн төлөһүттэллэр. Тыа быһыһынаагы хонууларга опыттаах бастуулар сүөһүнү эргиччи манаан мэччитэллэр.

ДУШАНБЕ. Тибинская оройуон 6 колхозтара кыттыһан көтөр итэр холбоһуу тарыйарга дуоғабардастылар. Ол сылга 4,5 мөлүйүөн сымыыты биэрнээ. Итинин холбоһуктары тарыйын республикага эти уонна сымыыты биллэрдик элбэтэр кыагы биэрэр.

Оттоохун уустуктарданна.
Ходуһаба эрдэ тахсыбыттар,
үлэ тэрээһинин таппыттар
эрэ сүөһүнү сөн буолар аһы-
лыгынан хаачыйыахтара.

БҮГҮН САБАЛАНАР

Карл Маркс аатынан совхоз Одьулууннаагы отделениета бүгүнгүттэн миэстэбэ оттоохунга үс звенону туруорда. Итинэн иккүтэ көлө звенолара, оттон Н. М. Сысоловтин гүөһэ механизированнай анаардаах. Р. Р.

Ариакон, И. М. Дьяковская звенолара иһини охсорунан уонна иһини муһунарынан үлэлиэхтэрэ. Кинилэр уоннуу киилээхтэр. Оттон механизированнай анаардаах звено ДТ-75 тракторы, шассины, ону таһынан көлөнү эмнэ туһаанар.

С. МАТВЕЕВ.

ҮС ЗВЕНО ҮЛЭЛИЭБЭ

Н. Барашков үлэлиэтэ. Око барыта 40-тар тахса иһин киирэрбэ бөлөмнөр. Үлэбитин бу күннэргэ сабаластарбыт дэһэбит.

Е. БОРИСОВ.

ЛАБЫКТА ХОМУЙАЛЛАР

«Чурапчы» совхоз Сыланнаагы отделениетагар олохтоох оскуола үөрэнээччилэрэ 15-һинэ буолан бэрээздиктэн лабыкта хомуйууттар турунулар. Кинилэргэ

ыйан-кэрдэн биэрээччинэн И. С. Протодьяков, салаааччынан учууталыс С. А. Сивцева аһаһылар.

Биригээдэ Барантэ, Тамныһынан, Улахан Күүлүнэн сылдьан дүлганы эмнэ бэлэмнээрэ.

М. ЗАХАРОВА.

ТҮРГЭН ТЭТИМИНЭН

Колхозтар уонна совхозтар ходуһаларыгар от хомуура сабалана. ССРС Тыатын хаһайыстыбатын министрствоттар иһини-нэрэллэринэн, Российской Федерация үтүс уобаластарыгар, Украинага, Орто Азия республикаларыгар сүөһү аһылытын бэлэмнээһингэ тэрээһиннээхтик турунулар. Дойду хаһайыстыбаларыгар Ипатовецтар ньымаларынан үлэлиир 42 тыһыанча сүөһү аһылытын бэлэмниир этэрээттэр үлэлииллэр. Кинилэри сүргөстөһө иһини үлэлиир биригээдэлэр аһаһыһылар. Олор техника киирбэт сирдэрин иһлэччи тардан иһаллар. Дээ ол иһин үтүс колхозтар уонна совхозтар быһыл хас сүөһү ахсын 40 центнергэ тыаһа аһылытын өдүннэтин—бэлэтэксинтээбэр иһин төгүл аһаһа—содотуопналырга быһаарыһылар.

Краснодарская уонна Ставропольская кыраайдар, Узбекистан, Киргизия колхозтара уонна совхозтара үүнүүлэрэ хомуллубут бааһыналарга тутта сийлэстэнэр культуралары ыһааллар.

ССТА.

Бурдук быһыһыма-78

КРАСНОДАРСКАЯ КЫРААЙ. Кубань бурдуктаах бааһыналар кыһыл көмүс муоралыы долгуннурдулар. Бурдуктаах бааһыналар уопсай нэһээрэ 6982 гектарга тэтиһэр, ону аһыс кылгас болдоххо, 8—9 хонук иһинэн, хомуйан бүтэрэргэ соруктаналлар.

Брюховецкай оройуон «Победа» колхоза Кубаньга өлгөмнүк үтэр үүнүүтүнэн уонна бурдукту үүннэрэр үтүс үтэһинэн эмнэтин сураһылар. Колхоз механизатордара бурдук быһыһыгар туттулар техниканы санаа да толору үлэлиһитинэн баар тына бэлэмнэтиллэр. Бэлэм массыналар иһин

кайаларыгар 70 комбайнар, 47 бурдук быһар массыналар тураллар. Бурдуктаах бааһыналар уопсай нэһээрэ 6982 гектарга тэтиһэр, ону аһыс кылгас болдоххо, 8—9 хонук иһинэн, хомуйан бүтэрэргэ соруктаналлар.

СНИМОНКА: колхоз 5 №-дээх биригээдэтин наладчин-маастара Николай Кузьмич Денисенко комбайнерларга бурдук хомуйар комбайны хайдах көрөр-харайар туһунан кэлсиир.

Е. ШУЛЕПОВ фотота.

ССТА фотохрониката.

Эбэһээтэллэтибэ туолуутун бэрэбиэрэллэтибит Тылларыгар туруохтара

Оройуон уонна республика чемпион сылгыһыта, Үлэ Албан Аата III степеннээх орден кавалера Михаил Семенович Толстоухов быһыл республика тыатын хаһайыстыбатын бастыктырын бөлөбүн кытта холбоһон ыһырыы таһааран үлэли сылдьар. Кини аһыт сылааһы сүтүһүнэн өссө чыгытар иһин бары күүһүн туура. Биригэ үлэлиир табаарыстара В. И. Смирнов, В. Я. Захаров Карл Маркс аатынан совхозка этиэ биир кыһамнылаах, опыттаах сылгыһыттарынан биллэллэр. Кыһыһынары сайыннары сыспай сийлээхтэрин иһин көрөллөр-харайаллар.

Ударнай сыл бастаан агарыгар эһенэ чилиэһээрэ 584 биэттэн 442 ку-

луну ылан төрүүх деловой тахсытын 74,1 бырыһыанга түртүлэр, улахан сылгыны 98,5 бырыһыан тыһынаах иһинилэр. Михаил Семенович бэлэтэ 210 сылгыны сүтүтэ суох иһин. кулун деловой 91,7 бырыһыан огорон бэртээхэй сүтүһиннэллэр.

Сылгыһыттар пятилетка устата улахан сылгыны тыһынаах иһини 98, кулун деловой тахсытын 75 бырыһыанга түэрдэргэ соруктанан үлэлииллэр. Көстөрүн курдук, кинилэр Билигин куһаҕа суох түмүктээхтэр. Ити тэтими ыһыктыһа, өссө күүһүн хааран үлэлиэхтэринэ, тылларыгар туруу аһаһахтар.

Н. ПЕРМЯКОВ, Мугудай отделениетын управлющайа.

Саха сириг тутууларыгар

Магистраль хоһууттара

Түргэн тэтими да, хаачыстыба да—бригаднай хаһайыстыбарнай аһаһан туһунан иһини эттэххэ сөн Байкал-Амур магистралын тутууччулар үтүс коллективтарыгар ити прогрессивнай ньыма производственной сорулары сүтүһиннээхтик толорор кыагы биэрэр.

Тында—Бернанич трассатыгар, холобур, «Бамстроймеханизация» трест механизированнай комплекстарын коллективтара буор үлэтин болдьоһун иһинэ бүтүрдүлэр. Кинилэр пятилетка үс сылын соруудахтарын магистраль киин учаастагар бастаһынан толортоотулар. Бригаднай хаһайыстыбарнай аһаһан тутууччуларга уматыгынан, саппаас чаастарынан иһини быспанна хаачыйыһын, массыналар биригээтигэр көрүллүүлэрин иһтиллиһэрин эрэллээхтик мэктиэллэр. Трест коллектива иһини үрдэтиллибит социалистическай эбэһээтэллэтибэ—магистральга уонна автомобиль суолларыгар 10 мол. кубометр буору соруудаһы тас өттүнэн кутууну—толору доһуоннаах резерэтинэн аһар.

А. КРАВЧЕНКО, Д. САНЖИЕВ, ССТА корр.

Чох сүткэн фабрика

Нерюнгри чохтоох разрезыгар бөдөн баһытар фабрика учараттаах объектары аһылааттара түһөрүлүннүлэр. Сыр геологическай тутула уонна айылга усулуобуйалара теһе да уустук буоллаллар ити үлэ болдьох иһинэ толорулуна.

Саҥа фабрика бырайыактанар кыамтата—сылга 13 мол. тонна таас чох. Кини сыахтарыгар үрдүк огорумтуолаах оборудованнелы туруоруохтара. Бары үлэлэр автоматизацияланахтара.

Д. БУБЯКИН, ССТА корр.

Михаил Лазаревич Карпов Якутскайдаагы 1 №-дээх СКТУ-ны бүтэрбит. Билигин олох-дьаһах комбинатыгар элэктроснариһынан үтүс суобастаахтык үлэлиир. Вэриллибит соруудаһы кычыллээхтик толорорунан, үлэтигэр-хамнаһыгар кы-

һамнытыһан коллективтар ытыктанар. Комбинат тарбахха баттыһар үлэһитэ ый ахсын былан-дын балтараалы буһ толорор. СНИМОНКА: М. Л. Карпов үлэтин кэлигэр: П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

Саха норуотугар көмүсү, дьолу аралбыт Союзтукый быһааны сууларалары үрүн офицердар саадаах-сэптээх өрө туруулары тэрийбиттэрэ. Үрүн бандымыттары утары уоттаах охсуууга норуоту түмүргэ Саха сирин маңнайгы коммунистара М. Аммосов, П. Ойуунускай, С. Аржанов, И. Барахов, С. Гоголев уо. д. а. эр санаалаах күүстээх үлэни ыһыппытара.

1921 сыл алтынньытыгар илнитин Жарникова офицер үрүн баандата илтирэн иһэрин истэн губревком боломуочунайа С. Аржаков, губчека үлэһитэ Т. Гаврильев уонна олохтоох партиянай мейдэ секретара Н. Субуруускай быһаччы салааларынан Чурапчыга партизанскай бойобуой дружина тэриллибитэ. Итиннэ коммунистар, комсомолецтар, ревкомовецтар, дьадаҥылар көмүл өттүлэринэн киирбиттэрэ.

Дружинада Чурапчы икки кылаастаах оскуолатыгар үөрэнэ сылдьар Кытаанах нэһилиэтин бастакы комсомолецтара И. Р. Давыдов, Д. Н. Дьячковский, И. И. Кононов, Н. Р. Миронов, И. Е. Митрофанов, И. И. Парфенов, С. Т. Собакин, В. И. Чепалов, П. Г. Яковлев эмиз киирбиттэрэ. Эбэрээт Чурапчыга олорор көмүгэр разведкалыыр үлэһэн, аһылыгы, көлөнү хомуйуунан дьарыктааһын. Сэрингэ бөлөмүнэн оскуола хастар, сыал ытар—быһата дьиннээх байыаннай бөлөмүнүннэ ытар эгэ.

1922 сыл тохсунньу-тугар Коробейников баандата Амману төгүрүйбүтэ. Онон сибээстэн нонмандованне Чурапчы бойобуой этэрээтин Мага улуусугар көһөрүгэр бириэстэбитэ.

Саха норуотун үрүн бандымыттаран быһылырга Иркутскайтан, Сибир атын да куораттарыттан Кыһыл Армия чаастара кэллээбиттэрэ. Итилар партизаннар биллилээх командирдара, саха норуотун үтүө доһотторо Нестор Иланин, драммын, Карл Байкалов, Иван Строд, Ефим Курашов, Широких-Поланский уо. д. а. салайбытара.

1922 сыл кулун тутар 26—27 күннэригэр Тулагыга Эверстов сайымнаатыгар бөдөрөгүтүмүт өстөөх күүһүн үрөһүнэ икки күн устата тохтоло

ЫБСАКС 60 сыла туолуутун көрсө КЫТААНАХ МАҢНАЙГЫ ТОБУС КОМСОМОЛЕЦТАРА

суох барбыт уоттаах сэрингэ кыһыл партизаннар Иван Парфенов, Спиридон Собакин, Павел Яковлев, Иван Данилов хорсунуу сэриилэспиттэрэ. Ити сыл муус устар 13 күнүгэр өстөөх Амма солбуйбуттан үс биэрээтлээх Чыпчылы дьон дэриэбинэ саба түспүтэ. Өстөөххө Чыпчылыны биэрбэт илниттэн ахсаан өттүнөн быдан баһыйар баанданы утары адыс чааһы быһа барбыт кыргыһыга Иван Кононов, Иван Митрофанов, Павел Яковлев бааллара. Бандымыттар Чыпчылыны ылан, Солобууданы ыраастаан Якутскай диэки сыбарыйар былааннара сэмэһыта. Амман босхолообут кыһыл этэрээт Якутскайга киирэн үс хоноотун кытта Кыллэмгэ баар үрүн баандатын тохсоторун эһингэ тахсыбыта.

Өстөөх икки, үс хос окуупаны өгөстөн бөдөрөгүтүн сытара. Сэрин күнүс саадаммыта. Кыһыл сэриниттэр дэриэбинэ үс өттүттэн төгүрүктэн киирбиттэрэ. Илнит өттүттэн күүстээх ытыалаһы саадаммыта. Өлүү-сүтүү, бааһыры да үгүстүк тахсыбыта. Кыһыл сэриниттэр элбэх сүтүктэнэн туран Кыллэмгэ түүн босхолообуттара. Бу сэрингэ кыттыбыт кыһыл партизан И. И. Парфенов бэйэтин аатытыгар суруйбута: «Дэриэбинэни ылан бара, түүнү хараһаа Уйбаан, Испирдиэн, Мингэрэй, баарың дуо?—диэн хаһытаһаан хор тымынаах хаалбыт дьон олус үөрбүпүт».

226-с Петроградскай полк Саха сиригэр көмүс кэлбит көмүгэр Тохтурга үрүн баандата түмсөн эрэр дьон биллэрин кэлбитэ. Мөҥүс күнүгэр онко дордойбут үрүн баандатын үлүс сыһына ГПУ этэрээтэ тахсыбыта. Этэрээт К. К. Байкалов бэйэтэ хамаандалыһа.

Бу сэрингэ кыттыбыт кыһыл партизан Спиридон Собакин: «Өстөөхтөр сөбүлөннөлөрө мөлтох, анардас бөрдөн саалаах этилэр, ол өмүгэр бөдөрөгүтүүлөрө күүстээх

эбэ. Билинги улахан орудиалаах, бинтиэпэлээх этибит. Тохтурга тийбэн бараммыт улахан орудианы мыраан үрдүгэр туруоран ытыалаппыт. Дэриэбинэ кимэн киирэн саадаһар Илнит өттүттэн күүстээх уот абыллар. Мин, Иван Парфенов, Каратаев этэрээтигэр баарбыт, Көмөгө кэлбит Байкалов этэрээт иһирдээ ытыалаһа сытар дьолу солбуйбута. Элбэх сүтүк тахсыбыта. Байкалов улахан орудианы бэйэтэ үлэлэһитэ. Дэриэбинэни күн киирбитин сааһа ылбыппыт,—диэн кэпсирэ. Тохтур сэриниттэр Дмитрий Дьячковская, Иван Данилов, Иван Кононов, Никифор Миронов, Спиридон Собакин, Иван Парфенов, Павел Яковлев атын омук предстанигеллэрин кытта биһир кэккэ ыта доһордоһон хорсундук охсуспуттара.

Саха норуота автономияны ылбыта. Эйэлээх олох чөлүгэр түбүн испитэ. 1923 сыл олунньу-тугар Колчан генерала Пепеляев сэрингэ Амман киирбитэ.

Ити көмгэ Ракитин генерал сэрингэ Чурапчы хоту өттүнөн ааһыан киирэн Чурапчы, Амма Якутскайга кытта сибээстэрин быһа сааһыан Төһүлүгэ баар кыһыл этэрээтигэр саба түспүтэ. Чурапчы бойобуой дружината Төһүлү гарнизонугар көмөлөһөн Ракитин генерал сэриннэригэр улахан охсууну өнөрүтэ. Бу сэрингэ Кытаанах тобус комсомолецтара кыттыһы ылбытара. Ракитин генерал ыһайтаран, онтон келин өрүттүбэннэ, Охотскайга күрөбүтэ.

Артемьев, Боссоойко баандалара күөрөйтөлээбиттэрэ. Чурапчы бойобуой дружината эмиз тэриллэн Боссоойко этэрээтин Семерсуу Арыылааһар үлүрүппүтэ. Субуруускай командирдаах Чурапчы бойобуой этэрээтэ Амманан, илин, арбаа Хаҥаластарынан, Намынан, Уус-Майанан үрүн баандалары урусхаллаһыта.

Кытаанах нэһилиэтин бастакы комсомолецтара

Саха сиригэр Советскай быһаас туругураҕынан иһэн буолуоталаабыт улахан кыргыһыларга ити курдук баралларыгар көрүгэ сылдьыспытара.

Сэрин бүтөн, эйэлээх олох туһуга саадаһаҕыта. Очтоһоогу күүрэһиннээх, сага усина эргэ олох күрөс оҕоһун, күөн көрсүлэр күннэригэр сүрүн орусу ылымтара. Хотону дьинэтэн араарыһа, кулааһы ыһаас быһымытынан эһингэ, сир дууһанан үлэһингэ, абаһы, таһаары итэһилин утары охсуһууга, о. д. а. олох хаалдыһаһыгар утары охсуһууга уоттаах-тоһоннөөх үлэни ыһыппытара. Улахан дьолу үөрөхтээ, илин, аһаар балаһаннары аһы, сага оскуолалары тутуу, колхозтары тэрийи—барыта маңнайгы комсомолецтар сыраллаах-эрчимнээх үлэһиттэн буолара.

Д. Н. Дьячковская, И. Е. Митрофанов, И. И. Кононов, В. И. Чепалов, Н. Р. Миронов партиянай-советскай үлэ, колхозунай тутууга партия эрэллээх салаастарынан буолбуттара. И. Р. Данилов гражданскай сэрингэ активнай кыттыһытын иһин кэлин Кыһыл Сулус орденнаан наһараадалааһыта. Нэһилиэк Вочуоттаах гражданынан буолбута. С. Т. Собакин иһин сэрин кыттыһаа, колхозунай тутуу ветерана, Албан аат III степеннээх орденнаан, элбэх медалларынан наһараадалааһыта. Советскай-партиянай үлэһит И. И. Парфенов партия обкомун инструкторунан, райком секретарынан, Саха АССР Верховнай Советын Президиумугар отдел сөбүдүсэһиннэн үлэлэбүтэ.

1972 сыллаахха Саха АССР тэриллибитэ 50 сыла туолуутугар Кытаанах тобус бастакы комсомолецтарыгар, кыһыл партизаннарыгар пааматынньык туруоруллубута. Кинилэр сырдык көрүстэрин үйэтигэр бу пааматынньыгы оскуола комсомолецтара көрүөх-хараһах тустаахтар.

Бастакы комсомолецтар күүрэһиннээх бойобуой сырылыра, охсуһуулар үүнэр ыччатын иһинки кыһыгыга өрө нүүрдэр.

Н. СКРЯБИН,
революцияга, үлэҥэ уонна бойобуой Албан аат ороһуонааҕы күүсүбүн чилинэ.

Оскуолалар тубуктэрэ

Билинги корреспондент Соловьев адыс кылаастаах уонна Хаһахсыт орто оскуолаларып директордарын Тарабукин И. Н., Никитин И. А.

көрсөн сага үөрэх дьылыгар бөлөмүннэ. Үөрэнээччилэр сайымны сыһыаннаһырын, үлэһиттэрин тэрийин туругун туһунан ыйыталаста. Онуоха оскуолалар салаааччылары манньык кэпсэтилэр.

ТАРАБУКИН И. Н.
— Сельсовет исполкомун, совхоз отделнэтин тэрийиннэринэн төрөппүтүгэр субуотунньуктаан 200-чэкэ бэрэбинэни эрбэтэн, 600 устууна муоста каптаһымын, штатингы оскуола бэрэбиттэрэ. Онон билигин муоста өрөмүөнэ ытылыһа. Ити үлэни И. Н. Собакин салаататынан түөрт пенсионер толордо. Оскуолабыт иһин испиэскалээн бүтэрдүбүт. Бу күннэргэ павелын, мебели кырааскалымы сылдьаллар. Итиннэ таһынан, монтажниктары кытта дуоһабардаһан, уунан ититиллэр системаны каптаһаһыдык өрөмүөннүүргэ быһааннаабыт. Ол үлэҥэ 1500 солк үп көрүлүһэ.

Үөрэнээччилэри сайымны көмгэ туһалаах үлэһэн хабарга, кинилэр үчүгөйдик сыһыаннаһаларын хааччыларга балаһа үлэ барда. Ол курдук, үс фермадан 20-чэ үөрэнээччи манньыксыттарынан, учуотчуттарынан, рабочадырынан үлэһит табыстылар. Фермада уолаттар эмиз бааллар. Холбур, «Хахыахха» Миша Иванов уонна Монсей Саввин манньыксыттыыллар. Уон оҕолоох үлэ уонна сыһыалан лаарыра тэрилиннэ, воспитатель, наставник аһаһылар. Итиннэ таһынан киниччэ үктээһинигэр, пришкольной учаастакка оҕолор биригээдэлэрэ

үлэлэһэн эрэллэр. Оскуола 9 бастың пионердара Болотоҕо пионерскай лааһырга сыһыаннаһалара. Аһыкы кылаас оҕолоро, барыта 60-ча үөрэнээччи, детплощадкаҥа сылдьахтара.

НИКИТИН И. А.
— Билинги оскуолабытыгар үлэ уонна сыһыан лааһырыгар оҕолор сүүмэрдэнэн, салаааччы аһаһан бараһа, совхоз үлэһит сир кыһаһа булан биэрбөккө билигин таах олорор балаһыаннаһааһыт. Үлэ уонна сыһыан лааһыга быһырамы эмиз үлэлэбэтэҥэ.

Биолог С. А. Дьячковская салаататынан IV-V кылаастар, барыта 10 үөрэнээччи, пришкольной учаастакка үлэһит сылдьаллар. Оҕолор элбэх сибэкиниг үүннэрдилэр, хортуппуйу, оҕуруот астырны оҕортулар. Быһыл IX кылаас уолаттара үлэ уруогун учуугала Н. В. Лукин салаататынан 100 кв метрдээх сага теллэһы туһулууттара. Оҕо билигин оҕуруу, помидор үүннэрилиннэ. Эһи аһылыгы бөлөмүннээһингэ 14 оҕолоох аһаһа биригээдэ тэрилиннэ. Үөрэнээччилэр транспорт көһүүнэ да, үлэни саадаһахтара. Кинилэр СГУ историко-филологическай факультетын төрдүс курсун студена Е. Петров көрүүтүнэн, истинтинэн лабыкта хомуйохтара.

Оскуола быстах өрөмүөнэ бүтүтэ. Кырааскалаһын, мебели өрөмүөннэһин ситэрилиннэ. Саһа 30 комплект парта, ыскамыайка булулуһа. Аһа капиталнаа өрөмүөнү ытыаһааһыт. Онуоха интернат муостатын ыларыты сааһа сүрүн үлэһит буолуоҕа. Итиннэ таһынан кырааһы үөрэтигэ уонна интернациональнай доһордоһууга аһаһаах музей дьингэ тутуллуохтаах. Уопсайынан, саһа үөрэх дьылын толору бөлөмүнээх көрсөр иһинтэн, бэйэбиттэн тутулуктааһы бириэмэтигэр оҕорорго дьулуһабыт.

Бэртээхэй ситиһи

ХАДААР. М. С. Софронова Эрилик Эристин аатынан совхоз маһааһы отделнэһыгар хаһыда сыһын сүөсүбүтүнэн үлэһит. Ол тухары куруутун үрдүк оҕорумтуолаах үлэһиттэн биллэр.

Кини сыл саһаһыгар

50 ньыраһа туһууга. Олорун күннэҥэ оҕолуу бөһөдөһөр. Ньыраһа сүүс бырыһыан тыһынаах тураллар, хас биһирдиллэһа ыйга 73,2 кг приваһы биэрдилэр. Оттон аһылыт ыйга сууһаһаһы орто аһаһаһылар 603 граһага тэһнэһа.

«СО» общ. корр.

Агитатордарга, политинформатордарга көмө

СОВХОЗТАР СҮӨҮ ИТИИТИГЭР 1978 сыл от ыйын 1 күнүнээҕи

Совхозтар	Эт оҕоһууга (центнер) тыһынаах ыһаһыһынан				Үт аһаһаһы (центнер)				Биһир фуражнай ыһаһа (кг)			Үтүгү госуһарстааһа аһыһаһы (центнер)				Эти госуһарстааһа аһыһаһы (центнер)			
	Сыһа аһаһаһы былаан	Туоһа	%	1977 с. ±	Сыһа аһаһаһы былаан	Туоһа	%	1977 с. ±	Сыһа аһаһаһы былаан	Туоһа	1977 с. ±	Сыһа аһаһаһы былаан	Туоһа	%	1977 с. ±	Сыһа аһаһаһы былаан	Туоһа	%	1977 с. ±
К. Маркс	1540	1799	116,8	+566	14090	16481	117	+201	568	613	-21	10820	11401	117,0	+632	1520	1639	107,8	+407
Субуруускай	710	1083	152,5	—	5900	5688	96,4	-234	503	533	—	4490	3552	88,1	—	701	1096	156,3	—
Э. Эристин	1250	1421	113,7	+95	13050	15813	121,2	-787	761	852	+83	10110	10405	114,3	-777	1235	1401	113,4	+122
«Чурапчы»	760	751	98,8	—	7360	6546	88,9	-393	503	416	—	5580	4183	83,3	—	744	779	104,7	—
Ор. үрдүнэн	4260	5054	118,6	+804	40400	44528	110,2	-1211	592	631	-31	31400	29796	105,3	-1355	4200	4950	117,8	+798

Государственная статистика промышленности инспектурата

— *Английский язык*